

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Bestuurskunde en Economie

Vliet, O.P. van; Goudswaard, K.P.; Caminada, C.L.J.

Citation

Vliet, O. P. van, Goudswaard, K. P., & Caminada, C. L. J. (2018). Bestuurskunde en Economie. *Bestuurskundige Berichten*, 33(1), 10-11. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212511>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212511>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Bestuurskunde en Economie

In zowel Leiden als Den Haag verzorgt de afdeling Economie - van de Leidse rechtenfaculteit - onderwijs voor ruim 1700 studenten. In totaal verzorgt de afdeling Economie 19 vakken bij de opleidingen Bestuurskunde. De bacheloropleiding waar de afdeling aan meewerkt bestaat uit twee tracks: Beleid, Bestuur en Organisatie (BBO) en Economie, Bestuur en Management (EBM). De track Beleid, Bestuur en Organisatie is een klassieke opleiding bestuurskunde, waarin de economen enkele vakken verzorgen, bijvoorbeeld op het terrein van overheidsfinanciën. De andere - populaire - track is Economie, Bestuur en Management. Deze track is een uniek samenwerkingsverband tussen het Instituut Bestuurskunde en de Afdeling Economie. Studenten die deze track volgen, krijgen zowel bestuurskundige als economische vakken.

Dr. Olaf van Vliet: “Aan veel maatschappelijke vraagstukken zitten namelijk zowel bestuurlijke als economische kanten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan hervormingen van arbeidsmarktbeleid. Het vorige kabinet heeft het ontslagrecht en de Werkloosheidswet (WW) veranderd. Vanuit de economie analyseren wij de effecten van deze beleidsveranderingen op bijvoorbeeld de werkgelegenheid en de inkomensverdeling. Het besluitvormingsproces dat voorafgaat aan de beleidsveranderingen bestuderen studenten juist vanuit een bestuurskundig perspectief. Vervolgens is het interessant om te kijken naar de interactie tussen de economische en de bestuurlijke aspecten. Dit is het type vraagstukken waar we ons mee bezighouden in Economie, Bestuur en Management.”

Om ook op masterniveau de studenten EBM een aansluiting te bieden is vorig collegejaar het nieuwe masterprogramma Economics and Governance gestart. Ruim 50 Nederlandse en internationale studenten volgen deze nieuwe master en vanaf februari 2017 is hun onderwijs ook in het nieuwe gebouw aan de Wijnhaven.

Prof. Dr. K.P. Goudswaard: “Veel van het onderzoek van de Leidse economen weet zijn weg te vinden bij de ministeries in Den Haag. Denk aan uitgebreide vermeldingen van het onderzoek naar de toereikendheid van pensioenen in de Miljoenennota en de Perspectiefnota Toekomst pensioenen (van het Ministerie van SZW).” Na het voorzitterschap door Prof. Kees Goudswaard van een regeringscommissie die zich heeft gebogen over de toekomst van de pensioenen, is hij de afgelopen jaren voorzitter geweest van de SER-Commissie Toekomst Pensioenen, die het kabinet adviseert over hervorming van het stelsel, mede in het kader van de door het kabinet geïnitieerde brede maatschappelijke dialoog over de pensioenen.

Prof. Koen Caminada: “Het Leidse onderzoek heeft ook een rol gespeeld in de maatschappelijke discussie over de scheefheid van de inkomens- en vermogensverdeling, aangezwengeld door Thomas Piketty, omdat wij met onze data de inkomens- en vermogensverdeling voor Nederland in kaart kunnen brengen, en tevens verder aanvullen met de opgebouwde pensioenvermogens. Wij werden dan ook uitgenodigd voor een Rondetafelgesprek in de Tweede Kamer tijdens het bezoek van Thomas Piketty aan het parlement. En natuurlijk ons onderzoek over de betere vormgeving van het belastingstelsel. De heffing van belastingen zal altijd versturende effecten teweegbrengen, maar sommige heffingen brengen grotere distorsies met zich mee dan andere.

In de internationale empirische literatuur krijgt dit thema de laatste jaren veel aandacht. Het regeerakkoord is niet doof gebleken voor deze wetenschappelijke inzichten. Na vijf miljard lastenverlichting in 2016 staat nu 6,4 miljard euro lastenverlichting op de rol voor de periode tot en met 2021 (waarvan 0,6 miljard euro structureel), maar het kan helaas geen fundamentele belastinghervorming worden genoemd. De coalitiepartners draaien aan veel fiscale knoppen, vooral om de bestaande inkomensverhoudingen in stand te houden. Het lage btw-tarief gaat omhoog, er komt een tweetaks en het fiscale voordeel van aftrekposten wordt onafhankelijk van de tariefschijf (tax credits), hetgeen verstandig is.

Maar er is ook sprake van verdergaande versluisende belastingheffing via het steiler afbouwen van de algemene heffingskorting en de arbeidskorting. Het regeerakkoord verhult dat de marginale tarieven fors hoger uitkomen in de relevante inkomenstrajecten. Het tweetakstarief is aldaar dus niet 37% en 49,5% zoals het Regeerakkoord doet voorkomen, maar 49% en 55,6%. Het regeerakkoord is onmiskenbaar een compromis: veel voorgestelde maatregelen werken tegen elkaar in waardoor het fiscale stelsel op korte termijn niet verbetert en (ook) geen banen oplevert.

Maar wie nog wat verder kijkt, ziet dat het regeerakkoord het pad heeft geëffend voor de toekomst: de overheveling van de eigen woning naar box 3 ligt in het verschiet en via een verdere verhoging van de btw kunnen de lasten op arbeidsinkomen verder dalen waardoor de schadelijke effecten van belastingheffing verminderen. En of we dat nu leuk vinden of niet, de internationale krachtsverhoudingen stellen beperkingen aan de fiscale autonomie van een kleine open economie.” Andere voorbeelden zijn de bijdrage aan het Interdepartementale Beleidsonderzoek Financiële positie van ouderen en – recent – het onderzoek dat de afdeling uitvoert voor de SER over pensioenen van zzp-ers. De afdeling Economie werkt hiervoor ook samen met de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid op het terrein van flexibilisering van de arbeidsmarkt.”